

om man vedtager denne Lov om Sparekasser, vil der — det siger altsaa Udvalgets Ordfører (Hørup) — være en nærliggende Mulighed for, at *Tab og Skade kunne være indtrufne, inden Publikum faar fornøden Opfordring til at tage sig i Agt.* Og saa udtales endelig, at *man ønsker ikke en ensidig Forfølgning af den størst mulige Sikkerhed,* men at *Offentligheden* skulde dømme, og *Selvstyret* skulde være der, *Offentligheden* skulde være den eneste Domstol. Det er godt at høre, at der dog kan ske lidt Fremskridt, og navnlig med Hensyn til *Offentligheden*. Hvordan var det nemlig med *Offentligheden* med Hensyn til Den sjællandske Bondestands Sparekasse? Ja, Sandheden er den, at det ikke var noget Menneske muligt at faa et Eksempplar af Sparekassens Regnskab at se! Det er den *Offentlighed*, som hele Befolkningen skulde stole paa i Henhold til Folketingets Lov. Man har forsøgt at sætte Penge ind i nævnte Sparekasse for derigennem at faa et Regnskab; men selv da var det ikke muligt. Ja, det er endogsaa blevet berettet, at særlig Rigsdagsmænd kunde ikke faa et saadant Regnskab. Man er gaaet til det kgl. Bibliotek for at faa Regnskabet at se. Det fandtes der ikke, men det skal efter Forlydende være trykt uden Angivelse af Bogtrykkerens Navn! Man har henvendt sig til Privatbanken i samme Anledning, men det viste sig, at Banken ikke havde det. Og da Banken bad Formanden for Sparekassen om Regnskabet, sagde han, at de Eksemplarer, der fandtes, vare revne bort, og at det var urimeligt at trykke dem op igen. Det er *Offentligheden*, *Offentliggørelsen*, der skulde være det afgørende ved et saadant *Selvstyre!* Jeg tror, at vi maa ind paa en anden Vej, og jeg er glad over, at det ærede Medlem paa dette Omraade lige saa vel som i sin Tid paa Livsforsikringsomraadet, hvor det ærede Medlem vistnok har bidraget til at faa en betryggende Ordning indført, er kommen til en noget anden Anskuelse end den, der herskede i 1878 og 1880, og som for Resten kom meget godt til Orde i Sparekasse-Kommissionens Betænkning. For i hver 20de—30te Linie af denne fremgaar det, at man har anset det for at være af den største Betydning ikke at fremkomme med Forslag, som kunde træde *Selvstyret* for nær. Men ikke destomindre lykkedes det kun saa lidt at tilfredsstille Folketinget i den Henseende, at det hele blev væltet

over Ende, og at man i Folketinget lavede et helt andet Forslag.

Overfor Ministerens Bemærkninger om, at han har ladet udgaa en hel Del Bestemmelser af dem, som den forrige Indenrigsminister havde sat ind, og som jeg tillagde nogen Betydning — ikke saaledes at forstaa, at jeg mener, de alle sammen vare gode og rigtige, jeg har kun gjort opmærksom paa, at de ere udgaaede, og nævnde dem alle sammen —, skal jeg dog gøre opmærksom paa, at der vil ikke kunne stilles Forslag om ret mange Bestemmelser i en Sparekasselovgivning, uden at der med ret gode Argumenter fra forskellige Sider kan rejses Indvendinger mod dem, og ikke mindst vil det ske fra Sparekassebestyrelsernes Side. De Indvendinger, som den højtærede Minister kom frem med i Dag, kunde jeg lige saa godt være fremkommen med, de ligge i Grunden lige for Haanden. Hver Gang, der skal tages en saadan Bestemmelse, kan man sige, at det er en Indskrænkning af Sparekassernes Handlefrihed. Der vil jeg ogsaa gerne sige overfor det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen), hvis Udtalelser jeg i øvrigt i mange Maader er enig i, at han synes ikke at have Øjet aabent for, at i samme Grad, som der træffes Detailbestemmelser for vore Sparekasser, som maaske kunne være om ikke af snærende Beskaffenhed, saa dog noget generende for Sparekassebestyrelser, der ønske at handle paa egen Haand, i samme Grad vil Tilliden hos Befolkningen stige til de paagældende Sparekasser, saaledes at man vil benytte dem i større Grad, end man gør nu og navnlig vil gøre, hvis der indhøstes slettere og slettere Erfaringer med den nuværende Sparekasselovgivning. Dette vil jeg gerne bede betænkt. — Men overfor den højtærede Minister vil jeg sige, at imod alle de Bestemmelser, han har ladet gaa ud, kan der rejses nogle Indvendinger. Men den tidligere Indenrigsminister maa jo dog, antager jeg, ogsaa have kendt disse Indvendinger — jeg har i alt Fald kendt dem længe —, men han har sagt: Vi tage alligevel disse Bestemmelser, thi vi kunne ikke faa lavet den Pandekage, uden at der gaar nogle Æg i Stykker. Vi kunne ikke paa samme Tid virkelig betrygge Sparerne og give Sparekassernes Bestyrelser, især naar de have valgt sig selv, fuldstændig Handlefrihed paa alle Omraader; det kunne vi ikke, det er Cirkliens Kvadratur. Saa maa vi foretage en Indskrænkning i